

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselő-testület 2022. november 24-i ülésére

Tárgy:	Javaslat Polgár Város Önkormányzatának 2023. évi költségvetési koncepciójára
Előterjesztő:	Tóth József polgármester
Előkészítő:	dr. Sivák Anita jegyző Kosina Mária pénzügyi irodavezető Vámosi-Sándor Annamária irodavezető helyettes
Véleményező:	Humánfeladatok és ügyrendi bizottság Pénzügyi és gazdasági bizottság Polgári Időügyi Tanács
Ügyiratszám:	I/ 10685-1 /2022.

Tisztelt Képviselő-testület!

Polgár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a korábbi évek gyakorlatának megfelelően az éves munkatervében a novemberi ülés egyik napirendi pontjaként a 2023. évi koncepció megtárgyalását határozta meg, melynek elfogadása határozattal történik.

Elfogadásra és kihirdetésre került a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény. Ezt megelőzően került elfogadásra a 2022. évi XXIV. törvény, amely Magyarország költségvetésének megalapozásáról szól. Hatással bír a 2023. évi gazdasági környezetre és az önkormányzati feladatellátás feltételeinek alakulására az adótörvények és más kapcsolódó törvények módosítása is. Befolyást gyakorol továbbá a következő évi költségvetési koncepció jogszabályi környezetére a szomszédos országban kialakult háborús konfliktus miatt kihirdetett vészhelyzet is.

A helyi önkormányzat koncepciója meghatározza a tervezés fő irányait, szempontjait. Intézkedéseket tartalmazhat a pénzügyi egyensúlyi helyzet megtartására, további bevételi lehetőségek feltárására, kiadások csökkentésére. Feladatok újragondolására, újratervezésére adhat utasítást, ezzel biztosítva azt, hogy a költségvetési rendelet-tervezetben szereplő előirányzatok a biztonságos működés mellett az önkormányzat középtávú céljainak, feladatainak megvalósítását szolgálják.

I. Polgár Város Önkormányzata 2023. évi állami támogatásának alakulása

Az önkormányzatok központi finanszírozása az önkormányzati feladatellátáshoz igazodó, továbbra is alapvetően feladatalapú támogatási rendszerben történik. Az önkormányzatok általános működtetésének és ágazati feladatainak támogatására igényelhető fajlagos támogatási összegek jóváhagyásra kerültek.

a) A helyi önkormányzatok működésének általános támogatása

Önkormányzati hivatal működésének támogatása az elismert hivatali létszám alapján a személyi

és dologi kiadások elismert átlagos költségei figyelembevételével történik. Fajlagos értéke 41.500 Ft/fő összeggel növekszik 2023-ban. Polgár esetében a Hivatal finanszírozott köztisztviselői létszáma 23,41 fő. A fajlagos összeg 5.537.000 Ft/fő, ennek megfelelően a támogatás 2023. évben 129.621.170 Ft lesz.

Település-üzemeltetéshez kapcsolódó feladatellátás támogatása

- A zöldterület-gazdálkodással kapcsolatos feladatok ellátásának támogatása a települési önkormányzatokat a zöldterületek és az azokhoz kapcsolódó építmények kialakításához és fenntartásához kapcsolódóan a belterület nagysága alapján illeti meg. Mértéke 26.000 Ft/hektár, összege 2023. évben 13.143.000 Ft.
- A közvilágítás fenntartásának támogatása a települési önkormányzatokat a településen történő közvilágítás biztosításához kapcsolódóan illeti meg. A támogatás fajlagos összege Polgár Város Önkormányzata esetében 335.000 Ft/km, összege 2023. évben 23.584.000 Ft.
- A köztemető fenntartással kapcsolatos feladatok támogatása a települési önkormányzatokat ezen feladataihoz kapcsolódóan illeti meg a 2021. évi, egy négyzetméterre eső nettó működési kiadások figyelembe vételével. Polgár Város Önkormányzata esetében ez a mutatószám 85 Ft/m², a finanszírozás összege 2023. évben 6.269.770 Ft.
- A települési önkormányzatokat a közutak fenntartásával kapcsolatos feladataihoz kapcsolódóan támogatás illeti meg a belterületi utak hossza alapján. A 2021. évi országosan összesített önkormányzati beszámolóban szereplő, településkategóriánként számított nettó működési kiadások figyelembevételével városunk esetében a fajlagos összeg 245.000 Ft/km, a támogatás összege 2023. évben 17.619.910 Ft.
- Egyéb önkormányzati feladatok támogatása címén Polgár esetében a támogatás összege 22.053.600 Ft volt. 2023. évben az önkormányzatok ezen a jogcímen egyes kötelező feladatok ellátásához kapnak állami támogatást. Támogatásra jogosultak az 1000 fő feletti települések, ahol az egy főre jutó iparüzési adóerőképesség nem haladja meg a 32.000 Ft-ot. Az e címen járó összeg 2023. évben településünk esetében 22.828.400 Ft lesz.

Lakott külterülettel kapcsolatos feladatok támogatása címen a központi költségvetés támogatást biztosít a lakott külterülettel rendelkező települési önkormányzatoknak. A 2022. január 1-jei külterületi lakosok száma alapján 2.550 Ft/lakos fajlagos mutató szerint a támogatás összege 2023. évben 232.050 Ft lesz.

Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz ártalmatlanítása címén változatlanul 100 Ft/m³ támogatás igényelhető.

b) Kiegészítés, illetve szolidaritási hozzájárulás

Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló törvény 2. számú melléklet 57. pontja értelmében a 22.000 Ft feletti egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képességgel rendelkező önkormányzat szolidaritási hozzájárulást köteles teljesíteni a központi költségvetésnek.

Önkormányzatunk esetében 2022. évben 27.969 Ft/fő volt, 2023. évben 31.390 Ft/fő-re emelkedett az iparűzési adóerő-képesség.

A szolidaritási hozzájárulás alapja az önkormányzat iparűzési adóerő-képességet meghatározó adóalap. A 2023. évben fizetendő szolidaritási hozzájárulás összegét 24.519.962-Ft-ban állapították meg, mely az iparűzési adó alap 0,1341%-a. Előző évben a hozzájárulás összege 12.521.256 Ft volt.

c) A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása

Az óvodaműködtetési támogatás 2023. évi összege 130.000 Ft/fő/év. A támogatás a települési önkormányzatot az óvoda működtetésével és feladatellátásával összefüggő kiadásaihoz kapcsolódóan illeti meg az általa fenntartott óvodában nevelt gyermeklétszám után. A támogatás összege 2023. évben a normatíva felmérés eredmény melléklete szerint 39.260.000 Ft.

Óvodapedagógusok és az óvodapedagógusok nevelő munkáját közvetlenül segítők bértámogatása

Az óvodapedagógusok átlagbérének és közterheinek 2023. évi összege 5.262.900 Ft/fő/év, mely az előző évhez viszonyítva 401.400 Ft-tal növekszik. A támogatás összege 2023. évben a normatíva felmérés eredmény melléklete szerint 137.887.980 Ft.

Az óvodapedagógusok nevelő munkáját közvetlenül segítők átlagbérének és közterheinek elismert összege 2023. évben 3.878.000 Ft/létszám/év, összege az előző évihez viszonyítva 539.000 Ft-tal növekszik. A támogatás összege 2023. évben a normatíva felmérés eredmény melléklete szerint 58.170.000 Ft.

Kiegészítő támogatás az óvodapedagógusok és a pedagógus szakképzettséggel rendelkező segítők minősítéséből adódó többletkiadásokhoz

A központi költségvetés kiegészítő támogatást biztosít a pedagógusok előmeneteli rendszer keretén belül lebonyolított minősítési eljárás során 2023. január 1-jén Pedagógus II., Mesterpedagógus vagy Kutatótanár fokozatú besorolással rendelkező óvodapedagógusok béréhez. A támogatás összege 2023. évben a normatíva felmérés eredmény melléklete szerint 5.749.478 Ft.

Diabétesz ellátási pótlék

A központi költségvetés támogatást biztosít az 1-es típusú diabéteszrel élő gyermek ellátását végző és pótlékra jogosult pedagógusok illetményének és járulékának fedezetére, melynek mértéke 480.000 Ft/fő/év.

d) A települési önkormányzatok szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása

A települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása 35.000 Ft egy lakosra jutó adóerő-képesség alatti települési önkormányzatok egyes szociális jellegű feladataihoz járul hozzá.

Az önkormányzat ezen mutató alapján 2023. évben is a 30-60%-ig terjedő támogatási tartományba kerül besorolásra. A támogatás önkormányzatunkra vonatkozó pontos összege későbbi időpontban kerül meghatározásra.

e) Az egyes szociális és gyermekjóléti feladatok támogatása

Család- és gyermekjóléti szolgálat

A finanszírozás számításának módja az előző évvel megegyező. Fajlagos összege 4.287.440 Ft-ról 5.128.940 Ft-ra nő egy fő szakmai foglalkoztatotti létszámra vonatkozóan.

A szociális feladatok támogatásán belül az alábbiak szerint változnak az egy ellátottra járó fajlagos összegek:

- **étkeztetés támogatás:** 67.810 Ft/fő helyett 73.810 Ft/fő,
- **idősek nappali ellátása:** 225.630 Ft/fő helyett 282.630 Ft/fő,
- **házi segítségnyújtás jogcímen belül:**
 - az előző évvel azonos 25.000 Ft/fő a támogatás a **szociális segítség** esetében,
 - **a személyi gondozásra** 381.130 Ft/fő helyett 463.130 Ft/fő.

A **támogató szolgáltatás** alaptámogatásból és teljesítménytámogatásból tevődik össze. Az alaptámogatás az előző évi összeggel azonos, 3.000.000 Ft/év/szolgálat. A teljesítménytámogatás a 2022. évi 2.910 Ft/feladategység helyett 2023. évben 3.410 Ft/feladategység, melynek összege 11.253.000 Ft.

A **bölcsőde, mini bölcsőde támogatás** feladatfinanszírozáson alapul, hasonlóan a gyemekétkeztetéshez. A támogatás bértámogatásból és üzemeltetési támogatásból áll. A bértámogatás részben a felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelők, szaktanácsadók, részben pedig a bölcsődei dajkák, középfokú végzettségű kisgyermeknevelők, szaktanácsadók bérének és szociális hozzájárulási adójának támogatásából tevődik össze. A felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelők, szaktanácsadók bértámogatása 2023. évben 6.990.700 Ft/számított létszám/év. A bölcsődei dajkák, középfokú végzettségű kisgyermeknevelők, szaktanácsadók bértámogatása 2023. évben 5.453.000-Ft/számított létszám/év.

A **gyermekétkeztetés támogatása** a bölcsődei, az óvodai és az iskolai gyermekétkeztetés egyes kiadásaihoz használható fel. Két részre bontott a támogatás. A finanszírozás szempontjából elismert dolgozói bértámogatás 258.300 Ft-tal növekszik, így 2.700.300 Ft/számított létszám/év összegű támogatás jár. A támogatás másik része az üzemeltetési támogatás, amely a települési önkormányzatokat illeti meg a személyi térítési díjakból elvárt bevételek figyelembevételével. E támogatás összege nem haladhatja meg az önkormányzat által jelzett nettó kiadások bértámogatással csökkentett összegét. A támogatás önkormányzatonkénti meghatározásáról, összegéről – az önkormányzatok által nyújtott adatszolgáltatás, a települések típusa és az egy lakosra jutó adóerő-képesség figyelembevételével – az államháztartásért felelő miniszter 2022. december 15-ig dönt. Az év közben május és október hónapokban teljesítendő adatszolgáltatás alapján a miniszter döntését módosíthatja.

A **rászoruló gyermekek szünidei étkeztetésének** támogatása az egy lakosra jutó adóerő-képességtől függően kerül megállapításra. Önkormányzatunk 2023. évben **a tavalyi 456 Ft/étkezési adag helyett 399 Ft/étkezési adag** összegű támogatásban részesül.

f) A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása

A települési önkormányzatokat a nyilvános könyvtári és közművelődési feladatai ellátására megillető támogatás fajlagos értéke 2.213 Ft/fő összegben került meghatározásra. A támogatás a települési önkormányzatot lakosságszáma alapján illeti meg. Összege 2022. évben 18.075.784 Ft volt, 2023. évben 18.042.589 Ft lesz.

A központi költségvetés továbbra is támogatást biztosít **a szociális ágazati összevont pótlék és egészségügyi kiegészítő pótlék jogcímen a pótlék és járulékai** 2023. évi történetű finanszírozásához.

A települési önkormányzatok könyvtári célú érdekeltségnövelő támogatásban 2023. évben is részesülnek, azonban a közművelődés érdekeltségnövelő támogatását nem tartalmazza a törvény 2023. évre vonatkozóan sem.

g) Belterületi utak, járdák, hidak felújítása

A központi előirányzatból a települési önkormányzat pályázati úton támogatást igényelhet a közigazgatási területén, tulajdonában lévő út, híd és járda felújítására, karbantartására. Az igényelhető támogatás maximális mértéke 10 000 fő lakosságszám alatti települések esetében 20 millió forint, mely az előző évi összeggel azonos. A keretösszeg 2022. évben 3.500 millió Ft volt, 2023. évben mindössze 500 millió Ft lesz.

III. A 2023. évi költségvetésre ható egyéb tényezők

A 2023. januárjában a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 62. § (1) és (2) bekezdése alapján esedékes nyugdíjmelés meghatározásánál **5,2 %-os fogyasztói árnövekedést** kell figyelembe venni.

A személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok

A közszerződésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 132. § szerinti illetményalap a 2023. évben is változatlan marad, **38.650 forint**. Településünkön a képviselő-testület rendeletében 2019. évben 50.150 Ft-ban állapította meg az illetményalapot. **A közalkalmazotti illetménytábla** a 2023. évi költségvetési törvény szerint nem változik. A közalkalmazottak illetménypótlék számítási alapja a 2023. évben is marad **20.000 forint**. A költségvetési szervek által foglalkoztatottak éves cafeteria-juttatásának kerete 2023. évben **sem haladhatja meg a bruttó 400.000 forintot**. A fizetési számlához kapcsolódóan az egy foglalkoztatottnak havonta adható bankszámla-hozzájárulás mértéke 2023. évben változatlan, legfeljebb bruttó **1.000 Ft**.

Jelenleg is folynak a tárgyalások a 2023. évi minimálbér és a garantált bérminimumot illetően, így

arról, hogy mennyi lesz januártól az érvényes legalacsonyabb bruttó bér kategóriánként még nincs tudomásunk.

A települési önkormányzatokat megillető átengedett bevételek

A helyi önkormányzatok a gépjárműadó bevételből **2022. évtől kezdődően nem részesülnek**, így ezen a jogcímen átengedett bevétellel nem lehet számolni.

A termőföld bérbeadásából származó jövedelem utáni személyi jövedelemadó 100 %-a továbbra is a települési önkormányzatokat illeti meg.

A települési önkormányzat jegyzője által jogerősen kiszabott közterület-felügyelő által kiszabott közigazgatási bírság 100 %-a továbbra is a települési önkormányzatokat illeti meg.

A helyi adók – így az iparűzési adó – rendszerét a finanszírozás átalakítása remélhetőleg nem érinti. Az ebből származó bevétel továbbra is teljes egészében az önkormányzatok saját bevétele marad, és helyben járul hozzá a feladatokhoz. Az egy lakosra jutó adóerőképesség összeg figyelembe vételével történik a támogatási összeg meghatározása. Mivel ez a mutatószám emelkedett az előző évhez képest, így bizonyos támogatások összegét negatív irányba befolyásolja.

IV. Polgár Város Önkormányzata 2023. évi költségvetésének alapelvei

A kötelező feladatok ellátásához a mindenkori költségvetési törvény elviekben biztosítja a működési költségeket a feladatfinanszírozás útján. Az önként vállalt helyi közügyek megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását, annak finanszírozása kizárólag a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges.

A 2023. évi költségvetés készítésének szempontjai

A kiadási oldal tervezetét mindenképpen a rendelkezésre álló bevételek határozzák meg. A feladatok költségeinek tervezésekor a maximális hatékonyság elve érvényesüljön, hogy az önkormányzat a rendelkezésre álló forrásokból a lehető legtöbb feladatot tudja ellátni. Alapvető cél az önkormányzati gazdálkodás egyensúlyának megtartása, működési hiány nem tervezhető, így előtérbe kell helyezni az alábbi szempontokat:

- a közfeladatokat ellátó intézményrendszer költséghatékony működtetése,
- a bevételek és kiadások egyensúlyának fennmaradása,
- racionális, hatékony, jogszabály szerinti gazdálkodás,
- a tervezett bevételek teljes körű beszedése,
- a megnyert pályázatok felhasználása, a fejlesztések megvalósítása,
- az új pályázatok kidolgozása, bevonható források felkutatása,
- intézményrendszer dolgozói részére kormányzati bérintézkedések teljesítése.

Intézményrendszer alakulása

Intézményrendszerünkben 2023. évben is a Polgári Polgármesteri Hivatal látja el a Napsugár Óvoda és Bölcsőde, a Polgári Szociális Központ, az Önkormányzat és a Polgári Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodási és pénzügyi feladatait. Az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár ezirányú feladatait pedig továbbra is a Városgondnokság végzi.

A 2022-ben elindult folyamatok, különösen az energia-szektor árváltozásai, illetve az inflációs ráta "szárnyalása" tartja lázban a vállalkozásokat, az egész önkormányzati szektort és a lakosságot.

Energiahatékonysági megfontolásból - és egyúttal eleget téve a jogszabály által előírt 25%-os földgáz felhasználás csökkentésnek - a Szociális Központ intézmény átköltözött a Hivatal épületébe előre láthatólag 2023. március végéig. Ezt követően mérlegelésre kerül a meghosszabbítás lehetősége is, hiszen a távlati tervek között már szerepelt egy új, modernebb szociális igazgatási bázis kialakítása. Ehhez kapcsolódóan természetesen folyamatosan monitoringozzuk a pályázati, támogatás igénybevételi lehetőségeket.

Az Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtárban a téli időszakban az energia takarékoság és hatékonyság miatt törekedni kell arra, hogy csak a legszükségesebb energia felhasználás történjen a ház falain belül. Ezért ebben az időszakban a feladatellátással összefüggésben lévő tevékenységeket lehetőség szerint a szabad térre kell irányítani.

Mindkét előbb említett intézmény földgáz felhasználás tekintetében kizárólag temperáló fűtést alkalmazhat a fűtési időszakban.

Az Möt. alapján a kötelezően ellátandó feladatokon belül jelentős volumenű, bár a foglalkoztatotti létszámot tekintve egyre csökkenő a közfoglalkoztatási tevékenység ellátása. A 2023. évre meghirdetett, a foglalkoztatás költségeit támogató pályázati lehetőségeket maximálisan ki kell használni.

A mezei őrszolgálathoz szükséges források a mezőőri járulék bevételből, központi támogatásból, valamint az önkormányzat saját bevételeiből állnak. Ezek biztosítják a szolgálat működtetéséhez szükséges eszközbeszerzéseket, személyi és dologi szükségletek fedezetét.

A 2023. évi költségvetés tervezésének első szakasza a költségvetési koncepció, melyet az alábbi tartalommal terjesztünk elő:

Az önkormányzat bevételi előirányzatainak tervezése

Intézményi működési bevételek:

Az intézményi saját bevételek az alaptevékenységgel összefüggő szolgáltatások ellenértékéből, továbbszámlázott közüzemi díjakból, a helyiségek, eszközök tartós és eseti bérbeadási díjából, valamint az egyéb bevételekből tevődnek össze. A helyiségek, a nem lakás céljával szolgáló ingatlanok bérleti díját, a közterület használati díjakat a piaci viszonyokhoz kell igazítani, illetve figyelembe kell

venni az emeléssel nem érintett évek inflációs hatásait.

A startmunka mintaprogramok tekintetében tervezendő a benyújtott pályázatok részét képező, a programok végrehajtása során keletkező termékek, eszközök előállításából, értékesítéséből származó bevétel.

A korábbi években keletkezett hulladékszállítási, valamint víz- és szennyvízdíjaknál az előző évek díjhátralékainak behajtásából várható, egyre csökkenő bevételével számolhatunk. Ezzel párhuzamosan az önkormányzatnál tervezni kell bevételként a víz - és szennyvíztelep-üzemeltetéséhez és a hálózatok használatához kapcsolódó bérleti díjat a 2023. évre kijelölt szolgáltató vonatkozásában.

A térítési díjak emelésére irányuló javaslat kialakítása során az intézményeknek a saját bevételeik maximalizálására kell törekedniük.

Helyi adók, átengedett központi adó:

A saját bevételeink meghatározó részét képezik a helyi adók. Ezek rendszere várhatóan a 2022. évhez viszonyítva nem változik. Az iparüzési adóbevétel a 2 %-os adókulcs visszaállításával az önkormányzat saját bevételeként - a HIPA szabályozás várható változtatása mellett - összességében megmarad és hozzájárul a feladatok ellátásához. Törvényjavaslat alapján könnyítéssel számolhatnak a kisvállalkozások 2023-ban, a helyi iparüzési adó egyszerűsödik számukra. Az egyszerű és kedvezményes, sávós adózást évi 25 millió forint bevételig választhatják a kisvállalkozások, így például a legkisebbek, akiknek az éves bevétele 12 millió forint alatt marad 50 ezer forint iparüzési adót fizetnek évente.

A gépjárműadó tekintetében nincs változás, továbbra is a központi költségvetés bevétele, így az önkormányzatok ezzel az adóbevétellel 2023-ban sem tervezhetnek.

Az adónemek tervezésénél a folyó évi adóelőírás a kiinduló alap, amelyben a folyó évi adóbevallások feldolgozása, valamint a hátraléokra tervezett bevételek szerepelnek, figyelembe véve a törölt (megszűnt, kijelentkezett, stb.) adózókat, valamint az új adózók feltárását, bejelentkezését. Fontos, hogy az adóhátralékok szigorú behajtása 2023. évben is tovább folytatódjon, hiszen a kintlévőségek még mindig jelentős összegűek.

Fejlesztési, felhalmozási és tőke jellegű bevételek:

Az önkormányzati ingatlanok értékesítése, illetve egyéb jogcímen keletkező felhalmozási jellegű bevételek elsődlegesen a felhalmozási kiadások fedezetéül szolgálnak. Önkormányzati szociális bérlakások korábbi értékesítéséből tárgyévben befolyó forrásokat is szükséges tervezni a 2023. évben. Fel kell mérni továbbá a funkcion kívüli, önkormányzati tulajdonú, forgalomképes ingatlanok esetében azok jövőbeni hasznosítási lehetőségeit is.

A pályázatokra kapott előlegeket, mint felhalmozási maradványt figyelembe kell venni.

Az önkormányzat kiadási előirányzatainak tervezése

Működési kiadások

Személyi juttatások és munkaadókat terhelő járulékok:

A tervezés a jogszabályi előírások és a hatályos önkormányzati szabályozás szerint történik. Változatlan a közalkalmazotti illetménytábla, illetve pótlékalap, ezért az önkormányzat egyéb közalkalmazotti státuszaiban foglalkoztatott munkavállalók reálkeresete – a minimálbér és a garantált bérminimum változásán kívül - 2008 óta változatlan és ez a tendencia 2023. évben is folytatódni látszik. Önkormányzatunk a köztisztviselők illetményét folyamatosan állítja át személyi illetményesre.

Az intézmények költségvetésében számolni kell a jubileumi jutalmak előirányzatának tervezésével, valamint a várható nyugdíjba vonulások miatti felmentési időben felmerülő többletköltségekkel.

A helyi önkormányzat kötelező feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítsa a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. A költségvetési szervek létszámgazdálkodása területén érvényesülnie kell a maximális hatékonyság elvének.

A közfoglalkoztatási, illetve rehabilitációs foglalkoztatási támogatások nyújtotta lehetőségeket fokozottan ki kell használni az intézmények mindegyikénél.

A fizetési számlához kapcsolódóan a munkavállalónak adható havi bankszámla-hozzájárulást minden intézmény megtervezi a 2023. évi költségvetésben.

Dologi és egyéb folyó kiadások, társadalom- és szociálpolitikai támogatások:

A költségvetési szerv dologi kiadásainak jelentős hányadát az épületek, építmények fenntartással kapcsolatos közüzemi szolgáltatások igénybevétele teszi ki. Ezek fedezetét elsődlegesen és minden más kiadást megelőzően meg kell tervezni. Az intézmények a közüzemi kiadások éves előirányzatát a 2022. évi bázis teljesítési adatokat alapul véve tervezik, figyelemmel a 2023. évet érintő feladatváltozásokra.

A koncepció és annak határozata felhatalmazást ad a polgármesternek és az intézmények vezetőinek arra, hogy valamennyi szolgáltatás vásárlásra kötött szerződést, általánydíjas megállapodást, megbízási szerződést, munkaszerződést, bérleti szerződést stb. felmondjon, újratárgyaljon, versenyeztessen a kedvezőbb ár elérése érdekében.

A városi rendezvényterv 2023. évi előirányzata a Humánfeladatok és ügyrendi bizottság javaslata alapján tervezendő.

Az intézményi felújítási, karbantartási igények felmérését szükséges elvégezni, a különböző munkákra prioritásokat megjelölni és a rendelkezésre álló forrás függvényében kell az elsődlegesen végrehajtható, elkerülhetetlen feladatokat meghatározni. Meg kell vizsgálni minden közmunkaprogram támogatására irányuló pályázati lehetőséget e munkák forrásának bevonására, törekedni kell a közfoglalkoztatott dolgozók hatékony foglalkoztatására.

Polgár Város Önkormányzata évek óta kiemelt feladatának tekinti a helyi szintű „idősbarát” politika folytatását. Ennek érdekében különös figyelemmel kezeli az idős lakossággal történő együttműködést, az idősek aktivitásának megőrzését, a róluk való gondoskodást.

Szociális területen meg kell őrizni az elmúlt években kialakított helyi támogatási formákat (lakhatási támogatások, rendkívüli élethelyzet támogatása, temetés költségeinek viseléséhez nyújtott támogatás, gyógyszer-támogatás, szociális étkeztetés támogatása, házi segítségnyújtás támogatása, iskolába járás költségeihez hozzájárulás), melynek célcsoportjai az idősek, a fogyatékkal élők és a rászoruló családok.

A szociális juttatások tervezése során a 2023. évi feladatfinanszírozáshoz viszonyítva figyelembe kell venni az ellátottak számát, várható változását és a mindenkori öregségi nyugdíjminimum összegét.

A Bursa Hungarica pályázathoz kapcsolódó önkormányzati forrás összegét a Humánfeladatok és ügyrendi bizottság javaslatára a Képviselő-testület határozza meg. A 2023. évi előirányzat tervezésénél figyelembe kell venni az évközben visszautalt támogatásokat is.

Az önkormányzatok kötelező feladata marad 2023. évben is a gyermekétkeztetés, valamint a szociális étkeztetés. Településünkön a Városgondnokság látja el a tevékenységet végző konyhák üzemeltetését. 2023-ban is törekedni kell a kapacitások maximális kihasználására a hatékonyabb gazdálkodás érdekében.

A háziorvosi ügyeleti rendszer jelentős átalakítás előtt áll. Előrejelzések szerint a jelenlegi 300 ügyeleti központ helyett csak 102 marad. Ha a javaslat elfogadásra kerül Polgár város 2023. évi költségvetésében nem szerepel kötelezően ellátandó orvosi ügyeleti feladat.

A települési önkormányzat kötelező feladatai között szerepel a közbiztonság helyi feladatairól történő gondoskodás. E feladatok ellátásában az önkormányzat alkalmazásában álló közterület-felügyelő és településőrök, valamint a mezei őrszolgálat vesznek részt.

Tartalékok képzése

Az **általános tartalék** előirányzata a jogszabályi előírásoknak megfelelően a költségvetési főösszeg legalább 0,5 %-a erejéig kerüljön tervezésre.

A **2023. évi karbantartási, felújítási és felhalmozási feladatokra** tervezett céltartalék előirányzatát a szükségletek figyelembe vételével és a pénzügyi lehetőségek függvényében kell meghatározni.

A **közfoglalkoztatási pályázatban nem elszámolható, de a megvalósításhoz szükséges** személyi és dologi kiadásokat céltartalékként meg kell tervezni, így a programok hatékonyabb, szakszerűbb és magasabb szintű végrehajtása biztosítható. Ezen céltartalék összege legfeljebb a 2022. évi eredeti előirányzattal megegyező legyen.

A **pályázatok előkészítésére és megvalósítására elkülönített céltartalék** fedezetet biztosít a benyújtandó és a nyertes pályázatokhoz szükséges önerő forrására, illetve előkészítésének költségeire. Összege a pályázati célkitűzések és a realitások figyelembe vételével kerüljön meghatározásra.

A **non-profit szervezetek**, valamint a **sportszervezetek támogatása** együttesen legfeljebb a 2022. évi teljesítés összegének figyelembe vételével tervezhető meg. A 2023. évi támogatásokhoz kapcsolódó döntéseknél figyelembe kell venni az év végén esetlegesen áthúzódó, elmaradt rendezvények, sportesemények és egyéb feladatok pénzmaradványát.

Az **építésügyi és parkolóalap**, valamint a **környezetvédelmi és ivóvízhálózat fejlesztésére** elkülönített céltartalékot a felhasználásig áthúzódó forrásként kell nyilvántartani és meg kell tervezni.

Az **önkormányzati részesedésű közszolgáltatók, illetve a többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok** működésére elkülönített céltartalék legfeljebb 3.000.000 Ft összegben tervezhető meg.

Felhalmozási kiadások

A felhalmozási kiadásoknál a 2022. évről áthúzódó és kötelezettségvállalással terhelt, folyamatban lévő fejlesztéseket be kell tervezni, valamint figyelembe kell venni az előző évről áthúzódó meg nem valósult célokat is.

Az Önkormányzatnak az a célkitűzése, hogy Polgár egy élhető lakóhely és mindinkább tiszta, rendezett, biztonságos és virágos város legyen.

Az önkormányzat kifejezett szándéka 2023-ban a TOP Plusz 2021-2027 pályázaton nyert európai uniós forrás igénybevétele a “Kertvárosias, Zöld Infrastruktúra Fejlesztés Polgáron” projekt keretén belül.

A Polonkai házra elnyert 30 millió Ft összegű támogatást 2023. évben kívánjuk felhasználni. Új közbeszerzés kiírását követően kedvezőbb kivitelezői ajánlatot várunk, melyhez a tartalékok között megteremtjük az önerő forrását. Vizsgáljuk azonban más támogatási konstrukció igénybevételei lehetőségét is és amennyiben kedvezőbb feltételek mellett, nagyobb támogtási összeg igénybevételével akár a teljes ház külső-belső felújítása is megtörténhet, akkor a korábban nyert összeg felhasználásától elállunk.

Az önkormányzati utak felújítása tekintetében prioritásként kezelendő a szennyvízberuházás által érintett, nem pormentes utcák aszfaltburkolattal történő ellátása, továbbá – a Belügyminisztérium pályázati támogatásával és saját forrás biztosításával - évenként legalább egy belterületi út felújítása. A közterületi járdafelújításokat 2023. évben is folytatni szükséges a korábbi években készült állapotfelmérések, illetve lakossági jelzések alapján készített ütemezés figyelembe vételével. A kivitelezési munkálatok forrását elsődlegesen közfoglalkoztatott munkaerő bevonásával a startmunka programok támogatásából kell finanszírozni.

Az utak fenntartására a központi költségvetéstől kapott feladatfinanszírozás összege kisebb felújítási, karbantartási feladatok elvégzésére biztosít fedezetet. Az út- és járdafelújításokhoz szükséges a hazai és uniós pályázatok adta lehetőségeket kihasználni.

Egyéb költségvetés tervezési feladatok

Az intézményi épületek állagmegóvását szolgáló karbantartási feladatok elvégzésére elsődlegesen a 2023. évre tervezendő karbantartási céltartalék biztosíthat forrást.

Az önkormányzati feladatok megvalósítása során továbbra is törekedni kell a jó kapcsolat, a partnerség működtetésére az olyan szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, amelyek a közfeladat ellátásában részt vesznek, mint pl. a Pétegisz Nonprofit Zrt, a Korpusz '93 Kft, vagy a Nyírségvíz Zrt. Továbbra is kiemelt feladat a civil és nonprofit szervezetekkel való jó együttműködés. Az önkormányzati támogatás feltételeinek megfelelően működő, bejegyzett, az évenkénti elszámolási kötelezettséget teljesítő egyesületek, szervezetek éves működéséhez, fejlesztések megvalósításához saját forrásból az önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatást biztosíthat.

Kiemelendő a több éve működő Polgári Idősügyi Tanács tevékenysége, amely főképpen az időskorú lakosságot érintő ügyekre helyeződik. A szervezet rendszeresen ülésezik, megtárgyalják a főként szociális és egyéb - a lakosság ezen rétegét érintő - testületi előterjesztéseket, véleményüket a képviselő-testületi ülésen ismertetik. Működésük során felmerült költségek a Képviselő-testület költségeként tervezhető.

Polgári Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2019. évi helyi önkormányzati választásokat követően újból megalakult, mely a Polgármesteri Hivatal számára a törvényben meghatározottak szerinti teendőket jelenti a szervezési és pénzügyi-számviteli feladatok tekintetében.

A Polgári Települési Értéktár Bizottság működéséhez kapcsolódó költségek a 2023. évi önkormányzati költségvetésben tervezhetőek.

Összegzés

Természetesen egész évre tervezve készül a következő időszaki költségvetés is, azonban az előző évhez hasonlóan félévkor az időarányos tényadatok ismeretében újraértékeljük a költségvetési év hátralévő időszakát. A költségvetésnek oly módon kell rugalmasnak lenni, mely képes a változó körülményekhez illeszkedni, alkalmazkodni rendelet-módosításokon keresztül. Ahhoz, hogy ez a rugalmasság tudjon miből táplálkozni szükséges a tartalékok gondos, jól átgondolt tervezése. Ezáltal a nem látott, nem ismert várható mozgások finanszírozására is lehetőséget kell tudni teremteni. 2023. valószínűleg nem a fejlesztések és a beruházások éve lesz, hanem a túlélésről, a nagyobb károk elhárításáról, a nélkülözésben, éhezésben érintettek megsegítéséről kell hogy szóljon. Emiatt a szociális ráfordítások, a nehéz helyzetbe került emberek, családok támogatása nagyobb hangsúllyal kerül majd figyelembe vételre, mint a beruházások, fejlesztések, vagy esetleges korszerűsítések megvalósítása. Kormányzati támogatásra a bekért adatszolgáltatás ellenére sem számíthatunk. A szükséges fedezetet önállóan kell megteremtünk, kigazdálkodnunk. Éppen ezért nyomatékkal kell

fókuszálni a kötelezően ellátandó feladatokra és csak azok megvalósítását követően vállalhatunk önként vállalt feladatra kötelezettséget.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a 2023. évi költségvetéshez valamennyi területen megalapozott, átgondolt, az eddigieknél fokozottabban takarékos, a reális szükségletek felmérésével történő tervezés szükséges. Lakossági terheket - a szolgáltatások árai, a térítési díjak és a bérleti díjak vonatkozásában - az inflációt meghaladó mértékben nem kívánunk növelni. Törekszünk a szociális támogatások rászorultsági elv szerinti érvényesítésre, a fiatalok tovább tanulási esélyeinek növelésére. Fontosnak tartjuk a civil szervezetek és sportegyesületek tevékenységét, működésüket a jövőben is lehetőségeinkhez mérten kívánjuk támogatni. A munkaerő piacról kiszoruló, a nehezen élő és szociális hátrányokkal küzdők számára folytatjuk a közmunkaprogramot. Az önkormányzati munkavállalók kiszámíthatóbb szakmai előmenetelére, nagyobb anyagi megbecsülésére, egzisztenciális biztonságára törekszünk. A járvány elleni védekezés figyelmet igényel továbbra is, azonban azt reméljük, hogy folytathatjuk a hagyományos városi rendezvények, fesztiválok és hagyományőrző programok megvalósítását.

Szükséges a szociális juttatások nagyobb hangsúllyal történő tervezése különösen a települési támogatás tekintetében 2023-ban a nehezebben élő lakosság részére.

Önkormányzatunk gazdálkodásának fő szempontjai 2023. évben továbbra is az intézmények biztonságos működtetése, a városüzemeltetés megfelelő színvonalú biztosítása, a város további fejlődését szolgáló beruházások, fejlesztések előkészítése és azok megvalósítása, döntően Európai Unió támogatások elnyerésével, részben hazai költségvetési források felhasználásával, valamint önkormányzati saját bevétel biztosításával.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a 2023. évi költségvetési koncepciót és a határozati javaslatot megtárgyalni, javaslataikkal kiegészíteni és elfogadni szíveskedjen.

Polgár, 2022. november 17.

Tisztelettel:

Tóth József
polgármester

Polgár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Polgár Város Önkormányzatának 2023. évi költségvetési koncepcióját megtárgyalta és a költségvetés készítéséhez a következőket határozza meg:

1. A Képviselő-testület a 2023. évi költségvetésben az energia válság kihívásai közepette alapvető célként határozza meg a költségvetési törvény feladatfinanszírozására figyelemmel az önkormányzati gazdálkodás egyensúlyának megtartását, az önkormányzat kötelező feladatainak ellátását és az intézmények biztonságos működését.

Bevételek tervezési elvei

2. A 2023. évi költségvetésben a bevételek nagyságrendje határozza meg az intézmények kiadásainak tervezhető mértékét. Az önkormányzat által önként vállalt feladatok finanszírozása csak saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges. Törekedni kell új bevételi források felkutatására.
3. Az intézményi saját bevételek, valamint étkezési térítési díjak tervezésénél az önköltségszámításon túlmenően az ágazati törvények szabályozását, a várható infláció mértékét, valamint a piaci viszonyokat kell alapul venni. Törekedni kell az igénybevett szolgáltatások tényleges árának megfizetésére.
4. 2023-ban új típusú helyi adónem nem kerül bevezetésre. A pénzügyi egyensúly megtartása érdekében törekedni kell az adóbevételek reális tervezésére. Az adóbevételek realizálásához továbbra is hatékony adófelderítési munkára van szükség, ezen belül kiemelt jelentőségű feladat a HIPA tekintetében az új adóalanyok felderítése.
5. Az önkormányzat működési és sajátos működési bevételei tekintetében a kintlévőségek, tartozások, hátralékok hatékony beszedésére intézkedéseket kell tenni, azok végrehajtását figyelemmel kell kísérni.
6. A kötelezően ellátandó és az önként vállalt feladatok biztonságos ellátására, azok finanszírozását megsegítve a közterület használati díj tárgyi hatálya kiterjesztésre kerül, mely a bevételi források növelésére ad lehetőséget.

Fejlesztési célok, pályázatok megvalósítása

7. A 2021-2027. közötti Európai Unió fejlesztési időszakban törekedni kell a Gazdasági Programban nevesített fejlesztési célokhoz megvalósítási tervek kidolgozására, pályázatok benyújtására és minél több EU-s forrás elnyerésére.
8. A projektek előkészítése és megvalósítása kapcsán felmerülő, azonban a pályázatban el nem számolható költségeinek fedezetét elsődlegesen önkormányzati saját forrás bevonásával kell biztosítani.
9. A felhalmozási kiadások tekintetében a 2022. évről áthúzódó, folyamatban lévő, kötelezettséggel terhelt fejlesztéseket és azok forrásait be kell tervezni.

Közfoglalkoztatás tervezés elvei

10. A Kormányzat által indított közfoglalkoztatási programok pályázati lehetőségeinek kihasználásával törekedni kell az önkormányzati ingatlanok, valamint belterületi utak és járdák felújításához kapcsolódó támogatások elérésére.
11. A közmunkaprogramok saját bevételeit, valamint a funkció nélküli ingatlanok, használaton kívüli berendezések és eszközök értékesítéséből származó bevételt vissza kell forgatni a közmunkaprogramok végrehajtása során az önerő kiegészítésére.
12. A közfoglalkoztatási pályázatban nem szereplő, azonban a megvalósításhoz szükséges személyi, dologi és felhalmozási kiadásokat az önkormányzat költségvetésében úgy kell megtervezni, hogy az magasabb szintű értékteremtést valósítson meg. 2023-ban is prioritást élvez a „Virágos Polgár” projekt. A céltartalék összege fedezetet teremthet a közmunkaprogramok szakmai vezetőinek foglalkoztatására, megbízására és elismerésére, valamint a közfoglalkoztatottak ösztönzésére is. Lehetőség szerint összege a 2022. évi eredeti előirányzattal megegyező.
13. Az intézmények költségvetésében a feladat ellátásához szükséges mértékben meg kell tervezni kiadásként a hosszútávú közfoglalkoztatottak munkabéreköltségeit és járulékait. Bevételi oldalon az intézményeknél kell az igényelhető pályázati támogatást tervezni, az önerő fedezetét pedig az önkormányzatnál szükséges szerepeltetni.

Szociális ellátások tervezési elvei

14. A települési támogatás és egyéb szociális juttatások előirányzatának 2023. évi tervezése során figyelembe kell venni az ellátottak számának, illetve a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének változását.
15. A jogszabályban meghatározott, alanyi jogon járó szociális ellátásokon túlmenően elsődlegesen azokat a juttatásokat kell megtervezni, amelyek a rendkívüli élethelyzetbe került emberek rászorultsági alapon történő megsegítését szolgálják.
16. A települési támogatáson belül folytatni kell az elmúlt években kialakított önként vállalt helyi támogatási formákat (lakhatási támogatás, temetés költségeinek viseléséhez nyújtott támogatás, gyógyszer-támogatás, szociális étkeztetés támogatása, házi segítségnyújtás támogatása), melynek célcsoportjai az idősek, a fogyatékkal élők és a rászoruló családok. Ugyanakkor az eddigi megengedő szabályozás helyett erősíteni szükséges az egy főre jutó jövedelmen alapuló támogatási gyakorlatot.
17. A Bursa Hungarica pályázathoz kapcsolódó önkormányzati forrás összegét a Humánfeladatok és ügyrendi bizottság döntése határozza meg, a 2023. évi előirányzat tervezésénél figyelembe kell venni a 2022. évben visszautalt támogatásokat is.

A költségvetés általános és céltartalékainak tervezési elvei

18. Az általános tartalék előirányzata legalább a törvényben foglaltak szerinti kötelező mértéknek megfelelő összegű legyen.
19. Önkormányzati szinten az előző évi tényleges forrásfelhasználás, valamint a járvány megelőzési és védekezési tapasztalata alapján keretjelleggel tervezni szükséges a veszélyhelyzetben felmerülő védekezési költségeket.
20. Az intézményi karbantartási céltartalék 2023. évi előirányzata legalább az előző évvel azonos összegben kerüljön meghatározásra.
21. A 2021-2027. fejlesztési ciklusban a pályázatok előkészítésére és megvalósítására elkülönített céltartalék összegét saját legalább az előző évvel azonos mértékben szükséges tervezni.
22. A költségvetésben az előző évben/években elnyert pályázatok sikeres megvalósításához szükséges kiegészítő forrásokat 2023-ban biztosítani szükséges.
23. A városi rendezvényterv 2023. évi előirányzata a Humánfeladatok és ügyrendi bizottság javaslata alapján tervezhető.

24. A sportegyesületek és non-profit szervezetek támogatásának 2023. évi előirányzata a 2022. évi teljesítés figyelembe vételével tervezendő a támogatott szervezeteknél az előző évről megmaradó források figyelembevételével.
25. Az önkormányzati részesedésű közszolgáltatók, illetve a többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok működésére elkülönített céltartalék 2023. évi előirányzata legfeljebb 3.000.000 Ft összegben kerüljön tervezésre.
26. A talajterhelési díjból, a parkolóhely megváltásából, az építésügyi bírságból, az ivóvíz-hálózat fejlesztésére elkülönített, illetve a vízterhelési díjból származó bevételekből képzett tartalékot a felhasználásig áthúzódó céltartalék előirányzatként kell nyilvántartani és tervezni.

Humán erőforrás tervezésének elvei

27. A létszámgazdálkodás területén érvényesülnie kell a maximális hatékonyság elvének. A megüresedő álláshelyek betöltésénél az intézményvezetők legyenek figyelemmel a helyi önkormányzatok megváltozott állami finanszírozási körülményeire.
- 28. A költségvetési szervnek az alapító okiratában meghatározott feladatai humán erőforrás szükségletének kiegészítésére a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatása, illetve a hosszútávú közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségeket ki kell használni elsődlegesen a kötelező feladatok ellátása, valamint a rehabilitációs hozzájárulás fizetési kötelezettség kiváltása érdekében.**
29. A fizetési számlához kapcsolódóan a jogszabály értelmében a közalkalmazott, köztisztviselő, MT-s munkavállalói bankszámla-hozzájárulást a 2023. évi költségvetésében minden intézmény megtervezi.
30. A költségvetési szervek által foglalkoztatottak éves cafetéria-juttatásának kerete a 2023. évi költségvetési törvényben előírt összeghatárig biztosítható.
31. A helyi önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatainak körében a közterületek rendjének erősítése, a közbiztonság javítása érdekében a jelenleg is működő önkormányzati rendészeti tevékenységet - közterületfelügyelet, településőrség, mezei őrszolgálat - indokolt fenntartani. A mezei őrszolgálat tevékenysége 2023. évben is szükséges, így 4 fő személyi juttatása és dologi kiadásaival tervezhető, az ehhez igénybevehető állami támogatás bevétel mellett.

Egyéb tervezési irányelvek

32. A dologi kiadások tervezésénél elsődlegesen és minden más kiadást megelőzően kell megtervezni az intézmény működéséhez szükséges éves közüzemi díjak fedezetét.

33. Az intézmények vezetői felhatalmazást kapnak arra, hogy a kedvezőbb feltételek elérése érdekében valamennyi szolgáltatási, vállalkozói, megbízási, határozott idejű munkaszerződést, bérleti szerződést, szállítói megállapodást felmondjanak, újratárgyalva megkössenek, ha indokolt, versenyeztessenek.
34. A nevelési intézmény üzemeltetési, illetve karbantartási feladataihoz szükséges fedezetet az önkormányzatnak elsődlegesen a központi költségvetés feladatfinanszírozásból kell biztosítania. Fokozott figyelmet kell fordítani a nevelési intézmény nyári karbantartásánál arra, hogy az intézmény nyitvatartási szünetének időtartama miatt a feladatfinanszírozás összege ne csökkenjen.
35. A költségvetés bevételi oldalának a növelése érdekében, illetve a funkció nélküli ingatlanok körének változása miatt az önkormányzat vagyongazdálkodási tervének felülvizsgálata szükséges.
36. Polgári Települési Értéktár Bizottság működéséhez kapcsolódó költségek a 2023. évi önkormányzati költségvetésben tervezhetőek.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: Tóth József polgármester